

Αρ. Μελ. 13/2016

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 1^ο : ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ

Η παρούσα Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Γ.Σ.Υ.) αφορά τους γενικούς συμβατικούς όρους, βάσει των οποίων, σε συνδυασμό προς τους όρους των λοιπών τευχών δημοπράτησης και στοιχείων της μελέτης εκτελούνται τα πάσης φύσεως, δημοτικά και κοινοτικά έργα των οποίων η δαπάνη κατασκευής βαρύνει την διαχείριση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ΑΡΘΡΟ 2^ο : ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Τα δημοτικά και κοινοτικά έργα διέπονται από το Π.Δ. 609/85, τον Ν. 3669/2008 «Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων» και του Ν.3463/2006 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων» όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν σήμερα.

ΑΡΘΡΟ 3^ο : ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Κατά την εκτέλεση των δημοτικών και κοινοτικών έργων ακολουθούνται οι οδηγίες των σχετικών εγκυκλίων του Υπουργείου Εσωτερικών και εφαρμόζονται οι αντίστοιχες προς το είδος του εκτελούμενου έργου τεχνικές προδιαγραφές των Υπουργείων α)Εσωτερικών, β)Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και γ) Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, που αναφέρονται σε αυτή τη συγγραφή ή το Τιμολόγιο.

ΑΡΘΡΟ 4^ο : ΣΥΜΒΑΣΗ-ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ ΤΕΥΧΗ

4.1

Σχετικά με την υπογραφή της σύμβασης, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 30 (παρ. 5 – 10) και 39 του Ν. 3669/08 (ΚΔΕ).

4.2

Τα συμβατικά τεύχη και στοιχεία, με βάση τα οποία θα εκτελεστεί το προς ανάθεση έργο, είναι τα αναφερόμενα παρακάτω. Σε περίπτωση ασυμφωνίας των περιεχομένων σ' αυτά όρων, η σειρά ισχύος αυτών καθορίζεται ως κατωτέρω:

1. Το συμφωνητικό.
2. Η Διακήρυξη.
3. Η Οικονομική Προσφορά.
4. Το Τιμολόγιο Μελέτης.
5. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).
6. Οι Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Παραρτήματα τους, Τ.Σ.Υ.
7. Η Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.).
8. Ο Προϋπολογισμός Μελέτης
9. Οι εγκεκριμένες μελέτες, που θα χορηγηθούν στον ανάδοχο από την υπηρεσία και οι εγκεκριμένες τεχνικές μελέτες, που θα συνταχθούν από τον Ανάδοχο, αν προβλέπεται η περίπτωση αυτή από τα συμβατικά τεύχη ή προκύπτει κατά τις ισχύουσες διατάξεις περί τροποποίησης των μελετών του έργου.
10. Το Χρονοδιάγραμμα/Πρόγραμμα κατασκευής των έργων, όπως αυτό τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία.

4.3 Επίσης έχουν συμβατική ισχύ , επόμενη των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο :

- (1) Τα εγκεκριμένα ενιαία Τιμολόγια του άρθρου 17 παρ.4 του Ν.3669/08 (ΚΔΕ) και η Αναπροσαρμογή και συμπλήρωση Ενιαίων Τιμολογίων Έργων ΦΕΚ 363/19-02-13.
- (2) Οι Ευρωκώδικες.
- (3) Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Τ.Π.) και οι Π.Ε.ΤΕ.Π. του τ.Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.
- (4) Οι προδιαγραφές EBETAM και I.S.O.

ΑΡΘΡΟ 5^ο : ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ – ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Μετά τον κατά Νόμο έλεγχο νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης και πριν από την σύναψη της Σύμβασης η Προϊσταμένη Αρχή ζητεί από την Εργοληπτική Επιχείρηση ή την Κοινοπραξία που αναδείχθηκε μειοδότης, τάσσοντας συγκεκριμένη προθεσμία, να προσκομίσει εκ νέου, επικαιροποιημένα, τα δικαιολογητικά συμμετοχής που προσκομίσθηκαν στο Διαγωνισμό και έχει τυχόν λήξει ο χρόνος ισχύος τους καθώς και τα δηλωθέντα δικαιολογητικά της υπεύθυνης δήλωσης : α) Πιστοποιητικά που εκδίδονται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή της χώρας καταγωγής ή της χώρας προέλευσης και από τα οποία αποδεικνύεται ότι δεν τελεί σε πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, β) Απόσπασμα ποινικού μητρώου ή ανάλογο έγγραφο Δικαστικής Αρχής και γ) Υπεύθυνη δήλωση για το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών συμβάσεων, συνοδευόμενη από: (α) πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων και (β) τις βεβαιώσεις των αρμοδίων υπηρεσιών για το ανεκτέλεστο μέρος κάθε εργολαβίας που εκτελεί είτε αυτοτελώς είτε σε κοινοπραξία και εκδίδονται στο εξάμηνο που προηγείται της ημερομηνίας δημοπράτησης του έργου (άρθρο 20 παρ. 4 του Ν. 3669/08 (ΚΔΕ). Επί πλέον δε, σε κάθε περίπτωση, πιστοποιητικό περί μη κηρύξεως σε πτώχευση, εκκαθάριση και αναγκαστική διαχείριση. Το πιστοποιητικό αυτό πρέπει να φέρει απαραίτητα χρόνο έκδοσης μετά την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της Προϊσταμένης Αρχής. Αν η τεθείσα προθεσμία παρέλθει άπρακτη ή αν τα προσκομισθέντα πιστοποιητικά είναι ελλιπή ή αν εξέλιπαν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες έγινε δεκτός στο διαγωνισμό ο μειοδότης τότε έχουν εφαρμογή τα οριζόμενα στο άρθρο 1 του Ν.3263/2004.

Ο μειοδότης είναι υποχρεωμένος, μέσα σε δέκα πέντε ημέρες από την κατάθεση των επικαιροποιημένων πιστοποιητικών της προηγούμενης παραγράφου, να προσέλθει στην έδρα της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, προσκομίζοντας την εγγυητική επιστολή που ορίζει η Διακήρυξη, για να υπογράψει την Σύμβαση Εργολαβίας.

Η εγγύηση αυτή ορίζεται σε ποσοστό 5% επί της αξίας της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α. και παρέχεται με εγγυητική επιστολή Τράπεζας που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων. Μπορεί επίσης να παρέχεται και με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων για παρακατάθεση σ' αυτό του αντίστοιχου ποσού ή χρεόγραφο που προβλέπεται η τέτοια χρήση τους και με την τιμή που προβλέπουν γι' αυτό οι σχετικές διατάξεις. Η εγγυητική επιστολή πρέπει απαραίτητα να απευθύνεται στον εργοδότη ΟΤΑ, να έχει τα στοιχεία της επιχείρησης, τον τίτλο του έργου, το ποσό και να περιλαμβάνει τον όρο ότι ο εγγυητής παραιτείται από το δικαίωμα διζήσεως και αναγνωρίζει ανεπιφύλακτα την υποχρέωση του να καταβάλλει το ποσό της εγγύησης χωρίς καμία ένσταση ή αντίρρηση μέσα σε πέντε μέρες από τη σχετική ειδοποίηση.

Αν ο μειοδότης δεν προσέλθει για την υπογραφή της Σύμβασης ή δεν προσκομίσει τις απαιτούμενες εγγυήσεις για την καλή εφαρμογή της Σύμβασης, κηρύσσεται έκπτωτος.

Στην περίπτωση αυτή, πριν από την έκπτωση, δεν απαιτείται κοινοποίηση ειδικής πρόσκλησης και καταπίπτει υπέρ του έργου η εγγύηση συμμετοχής στη Δημοπρασία ως ειδική ποινή. Η έκπτωση κηρύσσεται με απόφαση του Προϊστάμενου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας ενώ κατά της απόφασης ο ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλλει ένσταση σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης. Η εμπρόθεσμη υποβολή ένστασης αναστέλλει την έκπτωση

ενώ επί της ένστασης αποφαίνεται οριστικά η Οικονομική Επιτροπή ως Προϊστάμενη Αρχή. Κατά την υπογραφή της Σύμβασης ο Ανάδοχος δηλώνει την έδρα της επιχείρησής του και την ακριβή Διεύθυνση της. Είναι υποχρεωμένος να δηλώνει έγγραφα κάθε μελλοντική μεταβολή, μέχρι την πλήρη εκκαθάριση της Εργολαβίας, αλλιώς κάθε κοινοποίηση που γίνεται στην Διεύθυνση που έχει αρχικά δηλώσει διατηρεί όλα τα νόμιμα αποτελέσματα της.

ΑΡΘΡΟ 6^ο : ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΟΦΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Στο ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του αναδόχου (άρθρο 5 παρ. 5 του Π.Δ. 609/85), το οποίο καταβάλλεται επί της αξίας των εργασιών που θα εκτελεστούν με βάση τις ισχύουσες ή τις νέες τιμές μονάδας ή των έργων που εκτελούνται απ' ευθείας με αυτεπιστασία, διαλαμβάνονται:

- α) Οι δαπάνες συμμετοχής στον διαγωνισμό δημοσιεύσεων διακηρύξεως, κηρύκεια σύναψης σύμβασης, εγκατάστασης εκτέλεσης και παραλαβή έργων.
- β) Οι μισθοί και κάθε είδους αποζημιώσεις, ασφαλίσεις και έξοδα κινήσεως διοικητικού και τεχνικού προσωπικού του αναδόχου.
- γ) Οι δαπάνες ιατρικής περίθαλψης του προσωπικού του αναδόχου, καθώς επίσης και οι δαπάνες για την κανονική λειτουργία των εγκαταστάσεων (ύδρευση, φωτισμός, θέρμανση κ.λ.π.).
- δ) Έξοδα ασφάλισης ή αποζημίωσης ατυχημάτων του προσωπικού του εργολάβου, καθώς επίσης και κάθε φύσεως αποζημιώσεις προς τρίτους, κάθε είδους φόρος, τέλη, έξοδα εγγυητικών επιστολών, τόκοι κινήσεως κεφαλαίων και λοιπές κάθε φύσεως επιβαρύνσεις.
- ε) Έξοδα εφαρμογής των εγκεκριμένων χαράξεων, δοκιμής των υλικών και κάθε φύσεως δοκιμές για την παράδοση των έργων και των εργοταξίων.
- ζ) Έξοδα καθαρισμού των έργων και των εργοταξίων και αποκομίσεως των προϊόντων σε θέσεις που επιτρέπονται από την αστυνομία.
- η) Επίσης βαρύνουν τον ανάδοχο :

Οι πρόσθετες δαπάνες και επιβαρύνσεις που πιθανόν να προκύψουν κατά το στάδιο της εκτέλεσης των εργασιών απ' την ανάγκη σύγχρονης εκμετάλλευσης πηγών υλικών και από την άλλη προγενέστερη εργολαβία.

Οι δαπάνες συμπλήρωσης και αναπροσαρμογής των οριστικών χαράξεων και τεχνικών έργων αφού παραδοθούν στον ανάδοχο συνέπεια μικρών μεταβολών, του άξονα της οδού ή του υδραγωγείου, υψομετρικά και οριζοντιογραφικά στοιχεία κατά την εκτέλεση του έργου, καθώς επίσης και προσαρμογή τους στις τυπικές διατομές οδών. κ.λ.π.

Οι δαπάνες των τοπογραφικών εργασιών που απαιτούνται για την εφαρμογή των στοιχείων της μελέτης για την εκτέλεση γενικά του έργου και τις επιμετρήσεις, δηλαδή αναπασσαλώσεις αξόνων οδών, ή αγωγών δικτύου, χωροσταθμίσεις, λήψεις διατομών κλπ, όπου αυτό απαιτείται ή αφορά μικροπαραλλαγές υψομετρικές, οριζοντιογραφικές για την βελτίωση της κατά μήκος τομής ή της χάραξης.

Οι δαπάνες λήψης φωτογραφικών και λοιπών παραστατικών στοιχείων του εκτελούμενου έργου, ημερολογίου έργου και βιβλίου καταμέτρησης, σε εφαρμογή του άρθρου 38 του Π.Δ. 609/85, καθώς επίσης και κάθε δαπάνη που δεν κατονομάζεται ρητά αλλά που είναι αναγκαία για την σωστή και έντεχνη και σύμφωνα με τα συμβατικά στοιχεία, εκτέλεση των εργασιών ή που απαιτείται για την τακτοποίηση των έργων από κάθε πλευρά σε σχέση με τις κείμενες διατάξεις και κάθε είδους επισφαλής έξοδα και όφελος εργολάβου.

ΑΡΘΡΟ 7^ο : ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗΣ

Ορίζεται στην Ε.Σ.Υ. (άρθρο 4) .

ΑΡΘΡΟ 8^ο : ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΡΓΩΝ. ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΩΣ

1. Ο ανάδοχος με βάση των ολική και τις τμηματικές προθεσμίες συντάσσει και υποβάλλει στην Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Δέλτα το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου σε

προθεσμία που ορίζεται στην Ε.Σ.Υ. . Αναπροσαρμογές του χρονοδιαγράμματος προβλέπονται στις περιπτώσεις του άρθρου 46 του Ν. 3669/2008.

2. Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει επάρκεια σε εργατικές χέρια και μηχανικά μέσα και σε ανάγκη να εφαρμόζει υπερωρίες, νυχτερινά συνεργεία και εργασία κατά τις εξαιρέσιμες ημέρες για την καλή και εμπρόθεσμη εκτέλεση του έργου, χωρίς για τον λόγο αυτό να δικαιούται καμίας πρόσθετης αποζημίωσης. Η υπηρεσία μπορεί σε κάθε στιγμή να ζητήσει από τον ανάδοχο την αύξηση των συνεργείων του, και του αριθμού των απασχολουμένων μηχανικών μέσων αν κρίνει ότι ο ρυθμός προόδου του έργου δεν είναι ικανοποιητικός.
3. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας που του δίνονται σύμφωνα με τη σύμβαση ή το νόμο, μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος από την εργολαβία (άρθρο 30 και 61 του Ν. 3669/2008).
4. Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί λεπτομερές ημερολόγιο για την εργολαβία όπως ορίζεται στο άρθρο 6 της Ε.Σ.Υ.

ΑΡΘΡΟ 9^ο : ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΟΥ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ

Οι τιμές μονάδας του τιμολογίου αναφέρονται σε μονάδες πλήρως τελειωμένων εργασιών ή προμήθειας υλικών, δηλαδή οι τιμές αυτές καλύπτουν εξ ολοκλήρου τις εργασίες που αναφέρονται στη μελέτη, τις πρότυπες τεχνικές προδιαγραφές, ανεξάρτητα των μικρών ή μεγάλων δυσχερειών, χωρίς ο ανάδοχος να δικαιούται καμίας άλλης πληρωμής ή αποζημίωσης για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση κάθε εργασίας.

Υστερα από τα παραπάνω σε όλες τις τιμές του τιμολογίου περιλαμβάνονται :

- α) Οι δαπάνες λειτουργίας των απαιτούμενων για την εκτέλεση κάθε εργασίας μηχανημάτων, δηλαδή τα μισθώματα, τα απαιτούμενα καύσιμα και λιπαντικά, καθώς επίσης και η επιβάρυνση λόγω ημεραργιών ή άλλης οποιασδήποτε αιτίας (δυσμενείς καιρικές συνθήκες, βλάβες, εορτές κλπ.), η επιβάρυνση για επισκευές και συντήρηση μηχανημάτων, οι δαπάνες παραλαβής μεταφοράς επιτόπου και επιστροφής των μηχανημάτων, οι δαπάνες εγκαταστάσεως και ασφαλιστρών των μηχανημάτων.
- β) Οι δαπάνες για το απαιτούμενο προσωπικό των συνεργείων και του μηχανικού εξοπλισμού από εργοδηγούς, μηχανοτεχνίτες, χειριστές μηχανημάτων, μηχανοδηγούς, τεχνίτες, ειδικευμένους και ανειδίκευτους εργάτες, για ημερομίσθια εργατών, ημεραργίες, ασφαλίσεις, δώρα εορτών, ώρες αργίας, έκτακτες χρηματικές παροχές, κ.λ.π.
- γ) Οι δαπάνες των υλικών που απαιτούνται για κάθε είδος εργασίας, μετά της φορτοεκφορτώσεως και μεταφοράς του με κάθε πρόσφορο μέσο από τόπο προμήθειας ή παραγωγής, επί τόπου των έργων, καθώς επίσης και κάθε υλικού που δεν κατονομάζεται ρητά αλλά ενδεχόμενα να απαιτείται για την πλήρη εκτέλεση κάθε εργασίας.
- δ) Οι πιθανές δαπάνες για κάθε είδους ασφάλιση των υλικών και αποζημίωσης εκτάσεων για την προσωρινή μεταφορά ή αποθήκευσή τους.
- ε) Τα έξοδα απόσβεσης, αποθήκευσης και φύλαξης των εργαλείων, υλικών και μηχανημάτων.
- στ) Οι δαπάνες εκτέλεσης γενικά ορισμένων εργασιών, ή μέρος αυτών με χέρια εργατοτεχνιτών, στις περιπτώσεις που η εκτέλεσή τους είναι αδύνατη ή δεν ενδείκνυται να γίνει με μηχανήματα ή κρίνεται απαραίτητη για την καλύτερη εκτέλεση της εργασίας.
- ζ) Κάθε γενικά δαπάνη που δεν κατονομάζεται ρητά, αλλά είναι απαραίτητη για την καλή και έντεχνη εκτέλεση της εργασίας, όπως αναφέρεται στην σχετική τιμή του τιμολογίου.

Καμιά αξίωση ή αμφισβήτηση είναι δυνατόν να θεμελιωθεί εκ των υστέρων, είτε ως προς τις ποσότητες και τις αποστάσεις μεταφοράς των υλικών που εισέρχονται σε κάθε εργασία, είτε ως προς τις αποδόσεις των εργατοτεχνιτών, είτε ως προς τις τιμές των ημερομισθίων και υλικών, μετά την υπογραφή της σύμβασης από τον ανάδοχο.

ΑΡΘΡΟ 10° : ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΥΛΙΚΩΝ - ΕΛΕΓΧΟΙ ΑΥΤΩΝ

1. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προμηθεύει για τα έργα τα αναγκαία υλικά που δεν προέρχονται από το ελεύθερο εμπόριο και από τις θέσεις που καθορίζονται από την σύμβασή του. Η δαπάνη για την αποκάλυψη των λατομικών χώρων, ορυχείων, για τις αποζημιώσεις των ιδιοκτητών τους, για τη χρήση τους, καθώς επίσης και οι πιθανές βλάβες ή ζημιές στις ιδιοκτησίες τους που θα προέρχονται από την εξαγωγή, μεταφορά, και εναπόθεση των υλικών, περιλαμβάνεται στις τιμές μονάδας των αντιστοιχών εργασιών, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στη σύμβαση του έργου.
2. Εάν προκύψει πραγματικά αδυναμία χρησιμοποίησης εν όλων ή εν μέρει των πηγών λήψης των υλικών που αναφέρονται στη σύμβαση, ο ανάδοχος υποχρεώνεται να βρει άλλες, η χρήση των οποίων θα γίνει απ' αυτόν, ύστερα από έγκριση της υπηρεσίας. Για τις επί πλέον δαπάνες θα συνταχθούν τιμές μονάδας νέων εργασιών σύμφωνα με το άρθρο 43 του Π.Δ. 609/85. Αν η σύμβαση δεν προβλέπονται πηγές λήψης υλικών ο ανάδοχος υποχρεούται να τις δηλώσει στην Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Δέλτα πριν από την χρησιμοποίησή τους. Η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Δέλτα μπορεί να απαγορεύσει τη χρησιμοποίηση ακατάλληλων και απρόσφορων θέσεων λήψης υλικών.
3. Προκειμένου για υλικά εμπορίου, ο ανάδοχος οφείλει να χρησιμοποιεί αυτά της καλύτερης ποιότητας στους οικείους όρους της σύμβασης. Η ποιότητα των υλικών υπόκειται στον έλεγχο της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Δέλτα, η οποία μπορεί να απαγορεύσει την χρησιμοποίησή τους, προτού να τα ελέγξει. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να απομακρύνει τα αδόκιμα υλικά που ελέγχθηκαν από την υπηρεσία.
4. Η μη ενάσκηση ελέγχου ή μη πιθανή διάγνωση ελαττωμάτων από τον έλεγχο που έγινε στα υλικά που προσκομίσθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν, δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την υποχρέωση για την έντεχνη εκτέλεση του έργου.
5. Για τα υλικά, που ο έλεγχος απαιτεί εργαστηριακές εξετάσεις, αυτές γίνονται από το αρμόδιο κρατικό εργαστήριο υπ' ευθύνη του αναδόχου. Οι δαπάνες για τις εξετάσεις αυτές καθώς επίσης και κάθε άλλη σχετική δαπάνη τους, βαρύνουν τον ανάδοχο του έργου.
6. Προκειμένου για υλικά που προέρχονται από τον Δήμο ή την Κοινότητα, για τα οποία διατάσσεται από την υπηρεσία να χρησιμοποιήσει, τα χρησιμοποιεί και για την περίπτωση πιθανής κακής ποιότητάς τους, την ευθύνη φέρει εκείνος που διατάσσει την χρησιμοποίησή τους, ο δε ανάδοχος μόνο για την έντεχνη χρησιμοποίησή τους (Π.Δ. 609/85, άρθρο 46).

ΑΡΘΡΟ 11° : ΑΝΑΛΟΓΙΕΣ ΥΛΙΚΩΝ

Πρέπει να τηρούνται επακριβώς και εξακριβωμένα οι αναλογίες των υλικών που αναφέρονται στο Τιμολόγιο ή την Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων.

Η άμμος και το αμμοχάλικο θα πρέπει να κοσκινίζονται και να μετρούνται σε κιβώτια καθορισμένων διαστάσεων για να επιτυγχάνεται η πρόποσα αναλογία.

ΑΡΘΡΟ 12° : ΦΥΛΑΞΗ ΥΛΙΚΩΝ, ΕΡΓΩΝ, ΥΠΑΡΧΟΥΣΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ

1. Ο ανάδοχος πάντοτε φυλάσσει και διατηρεί σε καλή κατάσταση όλα τα υλικά και μέσα οποιασδήποτε φύσης περιλαμβανομένης και ιδιοκτησίας του δημοσίου καθώς επίσης και τις εργασίες που εκτελούνται απ' αυτόν. Όλες οι αποκτήσεις του εργοδότη για την περίφραξη ή την απαιτούμενη ειδική φύλαξη της περιουσίας αυτής θα εκτελείται από τον ανάδοχο χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση. Σχετικές διαταγές της υπηρεσίας εκτελούνται από τον ανάδοχο και σε αντίθετη περίπτωση τα μέτρα προστασίας φύλαξης ή διατήρησης λαμβάνονται από τον εργοδότη δήμο ή κοινότητα και οι σχετικές δαπάνες καταλογίζονται στον ανάδοχο.

2. Ο ανάδοχος οφείλει να παίρνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την προστασία και διαφύλαξη των πάσης φύσεως κοινωφελών έργων που βρίσκονται κοντά σε εκτελούμενα έργα για την

πρόληψη ζημιών σ' αυτά ή διακοπής της λειτουργίας τους. Ζημίες που προκλήθηκαν από αμέλεια του αναδόχου, επανορθώνονται αμέσως από τον ίδιο. Σε αντίθετη περίπτωση η αποκατάσταση των ζημιών γίνεται από τον εργοδότη σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου. Επίσης, ο ανάδοχος υποχρεούται να μην παρεμποδίζει την εκτέλεση εργασιών από άλλους εργολήπτες, που χρησιμοποιούνται από τον εργοδότη για την εκτέλεση εργασιών που δεν περιλαμβάνονται στην σύμβαση ή εξαιρέθηκαν αργότερα και νόμιμα απ' αυτή, καθώς επίσης και στο προσωπικό αυτού ή του εργοδότη ή κάθε άλλης αρχής που απασχολείται για την εκτέλεση του έργου μέσα ή κοντά στο εργοτάξιο του.

3. Ο ανάδοχος οφείλει να προφυλάσσει και να προστατεύει την υπάρχουσα βλάστηση, όπως δένδρα, θάμνους και καλλιεργημένες εκτάσεις που βρίσκονται στην περιοχή του έργου, εφόσον η βλάστηση αυτή δεν παρεμποδίζει την εκτέλεσή του κατά την κρίση του εργοδότη. Ο ανάδοχος θα είναι υπεύθυνος για κάθε αυθαίρετη κοπή η βλάβη δένδρων, θάμνων και καταστροφή φυτείας που θα προκληθεί από κακό χειρισμό των μηχανημάτων, την εναπόθεση υλικών κλπ. (Π.Δ. 609/85, άρθρο 34).

ΑΡΘΡΟ 13^ο : ΧΩΡΟΙ ΑΠΟΘΕΣΗΣ

Η απόθεση των περισσευμάτων κατάλληλων προϊόντων ορυγμάτων, των τυχόν ακατάλληλων προϊόντων ορυγμάτων για την κατασκευή επιχωμάτων και των άχρηστων προϊόντων κάθε είδους, που θα χρησιμοποιηθούν για την αποκατάσταση των χώρων επέμβασης, θα οδηγούνται σε κατάλληλο **Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης**, σύμφωνα με την ΚΥΑ Αριθ. 36259/1757/Ε103 (ΦΕΚ Β' 1312/24-08-2010), εφόσον το έργο βρίσκεται στην εμβέλεια του Συστήματος αυτού.

ΑΡΘΡΟ 14^ο : ΣΧΕΔΙΟ & ΦΑΚΕΛΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ (Σ.Α.Υ. & Φ.Α.Υ.)

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του Εργοταξίου ο Ανάδοχος μεριμνά για την επικαιροποίηση του Σχεδίου Ασφάλειας & Υγείας (Σ.Α.Υ.) και για την κατάρτιση Φακέλου Ασφάλειας & Υγείας (Φ.Α.Υ.) όπως επιτάσσει η παράγραφος 3 του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 305/96.

Εφ' όσον ο Ανάδοχος κρίνει ότι συντρέχει μία εκ των προϋποθέσεων που περιγράφονται στην παράγραφο 12 του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 305/96 οφείλει να διαβιβάσει στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση (παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του Π.Δ/τος 305/96).

Κατά την Οριστική Παραλαβή του έργου η αρμόδια επιτροπή παραλαβής ελέγχει και την ύπαρξη και πληρότητα του Φ.Α.Υ. (το οποίο και παραδίδεται πλέον στον κύριο του έργου) προκειμένου να παραλάβει το έργο, στοιχείο που αναγράφεται στο Πρωτόκολλο Παραλαβής.

ΑΡΘΡΟ 15^ο : ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ, ΜΕΤΡΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Ο ανάδοχος ανεξάρτητα από τις υποχρεώσεις και ευθύνες που απορρέουν από την σύμβασή του και τις κείμενες διατάξεις είναι υποχρεωμένος να παίρνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη ατυχημάτων, την υγεία και παροχή πρώτων βοηθειών για το εργατοϋπαλληλικό προσωπικό του και κάθε τρίτου.

Γαιώδη ορύγματα υποστηρίζονται παντού, καθώς επίσης και τα ορύγματα (τάφροι) μέσα στις κατοικημένες περιοχές, τα οποία επιπλέον επισημαίνονται με φώτα κατά την νύκτα.

Ο ανάδοχος οφείλει επίσης να συμμορφώνεται με όλους τους σχετικούς κανονισμούς και τις αστυνομικές διατάξεις (Π.Δ. 609/85, άρθρο 34).

ΑΡΘΡΟ 16^ο : ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ο ανάδοχος με την προσφορά του αποδέχεται ότι μελέτησε τη φύση και την τοποθεσία του έργου, τις γενικές, τις τοπικές και τις ειδικές συνθήκες του έργου, δηλαδή τη θέση του έργου και των μερών του καθώς και την κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα διάφορα τμήματα, τις απαιτούμενες με κάθε μέσο μεταφορές, την διάθεση, διαχείριση και εναποθήκευση των υλικών, την ευχέρεια εξεύρεσης εργατικών χεριών, ύδατος, ηλεκτρικού ρεύματος, την κατάσταση των οδών, την ανάγκη κατασκευής οδών προσπέλασης, τις μεταβολές των καιρικών συνθηκών, τις διάφορες ανυψώσεις του νερού των ποταμών, χειμάρρων, τις παλίρροιες ή παρόμοιες φυσικές συνθήκες στον τόπο του έργου, το είδος, την ποιότητα και ποσότητα των υλικών που πιθανόν να συναντήσει πάνω και κάτω στο έδαφος. Επίσης ο ανάδοχος με την προσφορά του αποδέχεται ότι μελέτησε το είδος και τα μέσα ευκολίας που θα χρειαστούν πριν την έναρξη του έργου και κατά την πρόοδο των εργασιών και οποιαδήποτε άλλα ζητήματα τα οποία μπορούν με οποιοδήποτε τρόπο να επηρεάσουν τις εργασίες ή το κόστος τους, σε συνδυασμό με τους όρους της σύμβασης. Παράλειψη του αναδόχου για την ενημέρωσή του με κάθε δυνατή πληροφορία που αφορά τους όρους αυτούς δεν τον απαλλάσσει της ευθύνης για την πλήρη συμμόρφωσή του με την σύμβαση.

ΑΡΘΡΟ 17ο : ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ, ΝΕΡΟ, ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Προσωρινά κτίσματα, εργαστήρια, γραφεία κλπ. μπορούν να κατασκευασθούν από τον ανάδοχο του έργου χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση του εργοδότη. Τα προσωρινά αυτά κτίσματα και έργα θα παραμείνουν στην κυριότητα του αναδόχου του έργου και θα αφαιρούνται με δαπάνες του μετά την αποπεράτωση των έργων. Στην περίπτωση που τα κτίρια αυτά θα γίνουν με υλικά του εργοδότη θα παραμείνουν στην ιδιοκτησία του. Με έγκριση του εργοδότη τα κτίρια και έργα μπορούν να εγκαταλείπονται και να μη χρειάζεται η αφαίρεσή τους.

Ο ανάδοχος του έργου είναι υποχρεωμένος να προμηθεύει και να συντηρεί με δικές του δαπάνες κατάλληλες εγκαταστάσεις ύδρευσης που να εξασφαλίζουν επαρκή παροχή νερού για έργα και για κατανάλωση του προσωπικού.

Ο ανάδοχος επίσης είναι υποχρεωμένος να εγκαταστήσει παροχή ηλεκτρικού ρεύματος για την λειτουργία των εγκαταστάσεών του και για χρήση των εργαζομένων σε νυχτερινές εργασίες κλπ.

ΑΡΘΡΟ 18ο : ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. Ο ανάδοχος υποχρεούται χωρίς καταβολή ιδιαίτερης αποζημίωσης, όπως βάσει των μελετών που του δόθηκαν, των εγγράφων οδηγιών της υπηρεσίας και των εγκεκριμένων από το ΥΠΕΧΩΔΕ προδιαγραφών για την εκπόνηση μελετών, προβεί παρουσία της υπηρεσίας στην εφαρμογή των μελετών επί του εδάφους, στις αναπασσαλώσεις και χωροσταθμίσεις των αξόνων του έργου, στον έλεγχο και τη λήψη των συμπληρωματικών στοιχείων που απαιτούνται για την συμπλήρωση και προσαρμογή των εγκεκριμένων στοιχείων της οριστικής μελέτης, όπως επίσης στην σήμανση της ζώνης κατάληψης των έργων.

2. Ο ανάδοχος υποχρεούται επίσης όπως εκπονήσει τις μελέτες που είναι αναγκαίες και από τυχόν απαιτούμενες συμπληρώσεις και προσαρμογές των στοιχείων της οριστικής μελέτης .

ΑΡΘΡΟ 19ο : ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ

Ο κύριος του έργου δικαιούται να πάρει στην κατοχή του ή να κάνει χρήση οποιουδήποτε τμήματος, του έργου που μερικώς ή ολικώς περατώθηκε, χωρίς να θεωρείται ότι αυτό αποτελεί αποδοχή οποιασδήποτε εργασίας που δεν περατώθηκε, σύμφωνα με την σύμβαση.

Επίσης ο κύριος του έργου δικαιούται να κάνει χρήση του έργου παράλληλα με την εκτέλεση των εργασιών και αν προκύψουν βλάβες που οφείλονται σε χρήση του έργου όπως και καθυστερήσεις στην πρόοδο των εργασιών εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 45 παρ.4 και 5 του Π. Δ./τος 609/85. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 56 του Π. Δ./τος 609/85.

ΑΡΘΡΟ 20ο : ΧΡΟΝΟΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ

Ορίζεται στην ειδική συγγραφή υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.) άρθρο 12.

ΑΡΘΡΟ 21° : ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να κατασκευάσει το Έργο κατά τους Όρους της Σύμβασης και τις, σύμφωνες προς αυτή και το Νόμο, έγγραφες εντολές των οργάνων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, τηρώντας με ακρίβεια την διάταξη και τις διαστάσεις των διάφορων μερών του έργου όπως προκύπτουν από τα εγκεκριμένα σχέδια και τεύχη της μελέτης και να προσκομίσει επίσης ασφαλιστήριο συμβόλαιο του έργου.

Οι έγγραφες εντολές που δίνονται από το αρμόδιο Όργανο για συμπλήρωση ή τροποποίηση των στοιχείων της μελέτης, σύμφωνα με τις παραγράφους 1&2 του άρθρου 8 του Ν.1418/84, όπως αντικαταστάθηκαν τελικά με την παραγρ.1 του Ν.2372/96, είναι υποχρεωτικές για τον Ανάδοχο.

Ο Ανάδοχος που δεν εκπληρεί τις υποχρεώσεις του μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διορθώσει μέσα σε οριζόμενη από τον Φορέα κατασκευής εύλογη προθεσμία τα ελαττώματα του έργου που θα διαπιστωθούν κατά την διάρκεια της κατασκευής και μέχρι την οριστική παραλαβή. Αν η προθεσμία αυτή περάσει άπρακτη, ο Φορέας κατασκευής του έργου μπορεί να εκτελέσει την διόρθωση σε βάρος του Ανάδοχου με οποιοδήποτε τρόπο, διατηρώντας πάντοτε το δικαίωμα να κηρύξει τον Ανάδοχο έκπτωτο.

Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται σε αποζημίωση ή αύξηση τιμών για μεταβολές στα Έργα που έγιναν χωρίς έγγραφη εντολή έστω κι αν αυτές βελτιώνουν το Έργο.

Αν η, χωρίς έγκριση, μεταβολή επιφέρει μείωση ποσοτήτων ή διαστάσεων καταβάλλεται μόνο η αξία των ποσοτήτων των εργασιών που έχουν πράγματι εκτελεστεί, χωρίς αυτό να αποκλείει την εφαρμογή των διατάξεων για κακοτεχνία. Σε επείγουσες περιπτώσεις η διαταγή για τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις δίνεται προφορικά στον τόπο των έργων και καταχωρείται στο Ημερολόγιο έργου και στη συνέχεια ο Επιβλέπων ενημερώνει κανονικά την Διευθύνουσα Υπηρεσία προκειμένου αυτή να εκδώσει κανονική διαταγή.

Αν η διαταγή αυτή τροποποιεί μερικά ή ολικά τις εντολές του Επιβλέποντα, ο Ανάδοχος αποζημιώνεται για τις εργασίες που έχει εκτελέσει σύμφωνα με την εντολή της Επιβλεψης μέχρι την λήψη της εντολής της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει για το Έργο όλο το απαιτούμενο προσωπικό, υλικά, μηχανήματα, οχήματα, αποθηκευτικούς χώρους, εργαλεία και οποιαδήποτε άλλα μέσα.

Ο Ανάδοχος σε κάθε περίπτωση βαρύνεται με όλες τις απαιτούμενες δαπάνες για την ολοκλήρωση του έργου, όπως είναι οι δαπάνες των μισθών και ημερομίσθιων του προσωπικού, οι δαπάνες όλων των εργοδοτικών επιβαρύνσεων, οι δαπάνες για την μετακίνηση του προσωπικού του, οι δαπάνες των υλικών και της μεταφοράς-διαλογής- φύλαξης-φθοράς τους κλπ, οι δαπάνες λειτουργίας-συντήρησης-απόσβεσης-μίσθωσης μηχανημάτων & οχημάτων, οι φόροι-τέλη-δασμοί-ασφαλιστικές κρατήσεις & επιβαρύνσεις, οι δαπάνες εφαρμογής των σχεδίων κατασκευής, των σταθερών σημείων-καταμετρήσεων-δοκιμών-προσπελάσεων προς το εργοτάξιο και στις θέσεις λήψης υλικών, οι δαπάνες εγκατάστασης και διάλυσης Εργοταξίων, οι δαπάνες αποζημιώσεως ζημιών στο προσωπικό του ή στον Κύριο του Έργου ή σε οποιονδήποτε τρίτο, και γενικά κάθε είδους δαπάνη απαραίτητη για την καλή και έντεχνη εκτέλεση του Έργου.

Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής Νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του Φορέα του Έργου ή σε οποιονδήποτε τρίτο και για την λήψη μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος. Σχετικά με την λήψη μέτρων ασφαλείας είναι υποχρεωμένος να εκπονεί με ευθύνη και δαπάνες του κάθε σχετική Μελέτη (στατικότητα ικρνωμάτων, προσωρινής σήμανσης των Έργων κλπ) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα.

Τον Ανάδοχο βαρύνουν οι φόροι, τέλη, κρατήσεις και οποιοσδήποτε άλλες νόμιμες επιβαρύνσεις, όπως ισχύουν κατά το χρόνο που δημιουργείται η υποχρέωση καταβολής τους με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του εδαφίου 5 του άρθρου 34 του ΠΔ/τος 609/85.

Άσχετα από την υποχρέωση του Αναδόχου να διαθέτει όλο το προσωπικό που απαιτείται, τόσο για

την Διεύθυνση της κατασκευής όσο και για την ίδια την κατασκευή του Έργου, ο αριθμός του εν λόγω προσωπικού πρέπει να προσαρμόζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Έργου με βάση το Χρονοδιάγραμμα κατασκευής. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί πάντα να διατάσσει την απομάκρυνση προσωπικού που κρίνεται δικαιολογημένα ακατάλληλο ή την ενίσχυση των συνεργείων του Αναδόχου.

Αν ο Ανάδοχος καθυστερεί τις πληρωμές των αποδοχών του προσωπικού που χρησιμοποιεί στο Έργο, η Διευθύνουσα Υπηρεσία, μετά από γραπτή όχληση των ενδιαφερομένων, καλεί τον Ανάδοχο να προβεί στην εξόφληση των δικαιούχων εντός δεκαπενθημέρου. Αν αυτό δεν συμβεί, τότε η Διευθύνουσα Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να συντάσσει καταστάσεις πληρωμής των οφειλομένων και να πληρώνει απευθείας τους δικαιούχους από τις πιστώσεις του Έργου, για λογαριασμό του Αναδόχου και έναντι του λαβείν του. Σε εφαρμογή των παραπάνω μπορεί να πληρωθούν οι αποδοχές μέχρι τριών το πολύ μηνών πριν από την όχληση των ενδιαφερομένων.

Σε σχετικά άρθρα της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων διευκρινίζονται οι ευθύνες του Αναδόχου σχετικά με την ανεύρεση και χρησιμοποίηση πηγών αδρανών ή άλλων υλικών καθώς επίσης και τα σχετικά με υλικά που ανευρίσκονται κατά την κατασκευή του Έργου ή προέρχονται από την καθαίρεση παλιών κατασκευών.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ειδοποιήσει την Υπηρεσία αν κατά την κατασκευή των έργων βρεθούν αρχαιότητες ή οποιαδήποτε έργα τέχνης ή και συλλογές αντικειμένων ή νομισμάτων μεγάλης αξίας δυνάμενες να θεωρηθούν ως “θησαυροί”.

Τέλος ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να μην παρεμποδίζει την εκτέλεση οποιωνδήποτε άλλων έργων ή εργασιών από Φορέα του Δημοσίου τομέα που είναι δυνατό να επηρεάζονται από τις δραστηριότητες της εργολαβίας του, να προστατεύει τις υπάρχουσες κατασκευές & εκμεταλλεύσεις από κάθε βλάβη ή διακοπή λειτουργίας του και χωρίς μείωση της ευθύνης του να αποκαθιστά ή να συμβάλλει στην άμεση αποκατάσταση των τυχόν βλαβών ή διακοπών.

Χάραξη και σήμανση των έργων - Λήψη στοιχείων κ.λ.π.

Ο Ανάδοχος, μετά την εγκατάστασή του επιτόπου του έργου, είναι υποχρεωμένος να προβεί στην αναζήτηση και ανεύρεση των κατάλληλων χώρων στην άμεση περιοχή του έργου, για την εγκατάστασή του.

Αμέσως μετά την κατάληψη αυτών των χώρων, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει όλα τα απαιτούμενα έργα, με δαπάνες του, τόσο για την διαμόρφωση και διευθέτηση των εργοταξίων, όσο και τις προσπελάσεις προς τους χώρους αυτούς. Μετά την ολοκλήρωση των έργων ο Ανάδοχος απομακρύνει, με δαπάνες του, τα υλικά, μηχανήματα και διάφορες εγκαταστάσεις από τους παραπάνω χώρους και τους παραδίδει στον Εργοδότη.

Εάν πριν την προσωρινή παραλαβή παραδοθεί στον Εργοδότη τμήμα του έργου όπως στο άρθρο 56 του Π.Δ. 609/85, ο Ανάδοχος οφείλει να απομακρύνει, με δαπάνες του, τα μη χρησιμοποιηθέντα υλικά και όλα τα υπολείμματα, καθώς και τα μηχανήματα και εγκαταστάσεις του από το τμήμα αυτό του έργου.

Χαράξεις – διατομές - επιμετρήσεις

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να χαράξει και να σημάνει με δαπάνες του τις γραμμές που καθορίζουν τα έργα που θα εκτελεστούν, τοποθετώντας όλα τα αναγκαία σήματα για την υπόδειξη της διεύθυνσης και των ορίων κάθε έργου. Επίσης, οφείλει να διαθέσει στον Εργοδότη το αναγκαίο προσωπικό για την επαλήθευση των χαράξεων, καθώς και τα εργαλεία και υλικά (π.χ. σημαντήρας, ακόντια, πασσάλους χάραξης, ταχύμετρο, χωροβάτη κλπ).

Πριν από οποιαδήποτε εργασία, ο Ανάδοχος, με την παρουσία του Επιβλέποντα και εκπροσώπου της Υπηρεσίας, θα προβεί στην ακριβή αποτύπωση του χώρου του Έργου και των λοιπών θέσεων, στις οποίες με βάση τα σχέδια προτείνεται η κατασκευή των τεχνικών και ακόμα, στη λήψη διατομών στις θέσεις της μελέτης ή και πυκνότερα.

Επίσης θα προβεί στην τοποθέτηση, επισημάνση και εξασφάλιση της υψομετρικής αφετηρίας (REPER), απ' την οποία θα εξαρτηθούν όλες οι εργασίες.

Οι διατομές που θα ληφθούν, θα υπογραφούν από τον Επιβλέποντα και τον Ανάδοχο.

Εάν ο τελευταίος διαφωνεί υπογράφει με επιφύλαξη και υποβάλλει, μέσα σε 5 ημέρες, τις ενστάσεις του στην Υπηρεσία, η οποία και αποφασίζει. Εάν ο Ανάδοχος αρνηθεί να χορηγήσει τα αναγκαία μέσα για τις εργασίες επαλήθευσης των χαράξεων και υψομετρήσεων, καταβάλλει τις δαπάνες ο Εργοδότης σε βάρος του Αναδόχου και τις παρακρατεί από τον 1ο λογαριασμό του έργου.

Αυξομείωση εργασιών - Νέες εργασίες

Ο Εργοδότης έχει το δικαίωμα να τροποποιήσει, κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου, τα αρχικά σχέδια και να αυξομειώσει τις ποσότητες που θα εκτελεστούν, στο σύνολό τους ή κατά κονδύλιο. Στην περίπτωση αυτή θα ισχύσουν οι διατάξεις του άρθρου 57 του Ν.3669/08.

Για την σύνταξη Πρωτοκόλλων Κανονισμού Τιμών μονάδος νέων εργασιών ισχύουν τα νέα Τιμολόγια του Ν.3263/04 και του ΦΕΚ 363/19-02-2013.

Για τυχόν νέες τιμές μονάδος, για τις οποίες δεν υπάρχει άρθρο στο παραπάνω τιμολόγιο, ο καθορισμός τους θα γίνεται με βάση τα αναφερόμενα στο άρθρο 57 του Ν.3669/08.

Προστασία και εξασφάλιση της κυκλοφορίας

Με την έναρξη των εργασιών και καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσής τους, ο Ανάδοχος υποχρεούται με δικές του δαπάνες και χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωσή του, να προβαίνει στην πλήρη σήμανση του εργοταξίου, σε περίφραξη και ιδιαίτερη σήμανση κάθε επικίνδυνης θέσης.

Γενικά οφείλει να παίρνει τα επιβαλλόμενα για κάθε περίπτωση μέτρα ασφαλείας, για την πρόληψη οποιουδήποτε ατυχήματος ή ζημιάς κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων, είναι δε μόνος υπεύθυνος γι' αυτές και έχει αποκλειστικά αυτός όλες τις αστικές και ποινικές ευθύνες για κάθε τι που θα τύχει, είτε από δική του υπαιτιότητα, είτε από το εργαζόμενο σ' αυτόν εργατοτεχνικό προσωπικό, είτε από τα εργαλεία και μηχανήματα που απασχολούνται στο έργο του.

Εργαστήρια ποιοτικών ελέγχων

Δεν είναι υποχρεωτική η εγκατάσταση εργαστηρίων ποιοτικού ελέγχου των υλικών και των εργασιών (κοκκομετρικές συνθέσεις, σκυροδέματα κλπ) στο εργοτάξιο.

Για τον σκοπό αυτό ο Ανάδοχος αμέσως μόλις εγκατασταθεί (εντός εικοσαημέρου από την σύναψη της Σύμβασης) θα υποβάλλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία κατάλογο εργαστηρίων, κρατικών ή εξουσιοδοτημένων ιδιωτικών, με πίνακα των δοκιμών (που προβλέπονται στα επόμενα άρθρα και εν γένει στα Συμβατικά τεύχη) που θα εκτελεί έκαστο εξ αυτών, με δικές του δαπάνες.

Απομάκρυνση υλικών-καθαρισμός εργοταξίου

Ο ανάδοχος υποχρεούται να αφαιρέσει και να απομακρύνει από τα εργοτάξια κάθε προσωρινή εγκατάσταση που υπάρχει, τα απορρίμματα, εργαλεία, ικριώματα, μηχανήματα, πλεονάζοντα υλικά χρήσιμα ή άχρηστα, προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανημάτων κ.λ.π. και να επισκευάσει ή να ανακατασκευάσει τμήματα οδοστρωμάτων και πεζοδρομίων που υπέστησαν ζημιές από την εκτέλεση του έργου, με δαπάνες του και πριν από την παράδοση στην Υπηρεσία των χώρων του εργοταξίου μετά την περάτωση ολόκληρου του έργου.

Επίσης υποχρεούται να άρει ή να καταστρέψει κάθε βοηθητικό έργο, το οποίο θα του υποδειχθεί από την Υπηρεσία σαν άχρηστο ή επιζήμιο για τη μετέπειτα λειτουργία, να ισοπεδώσει τους χώρους που τα ανωτέρω ήταν αποθεθειμένα ή εγκαταστημένα, να παραδώσει τελείως καθαρούς τους χώρους των εργοταξίων και γενικά να μεριμνήσει για κάθε τι άλλο, που απαιτείται για την παράδοση και εύρυθμη λειτουργία του Έργου, σύμφωνα με τους όρους της κύριας σύμβασης. Ο ανάδοχος υποχρεούται να προβαίνει ύστερα από διαταγή της Υπηρεσίας στην άρση κάθε προστατευτικής κατασκευής που έγινε για αποφυγή κάθε φύσης ζημιών, φθορών, ατυχημάτων, περιβαλλοντική υποβάθμιση κ.λ.π.

ΑΡΘΡΟ 22ο : ΕΥΘΥΝΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Διευκρινίζεται ότι, για την εφαρμογή των μελετών, όσο και για την ποιότητα και αντοχή των έργων, μόνος υπεύθυνος είναι ο ανάδοχος αυτών, οι δε κάθε φύσεως έλεγχοι που θα γίνουν από την επιβλέπουσα υπηρεσία δεν απαλλάσσουν τον ανάδοχο της ευθύνης αυτής.

Τονίζεται ότι στην παρούσα σύμβαση ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διαθέτει όργανα και λοιπά μέσα (λειτουργία εργαστηρίου κλπ.) για τον κάθε φύσεως έλεγχο των έργων.

Ο ανάδοχος είναι καθ' ολοκληρία υπεύθυνος για την εκλογή των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν, την χρησιμοποίηση αυτών και γενικά εκτέλεση της εργασίας κατά τους όρους της παρούσας μελέτης και των λοιπών εγκεκριμένων συμβατικών τευχών .

ΑΡΘΡΟ 23° : ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Η Διοίκηση του Έργου, η παρακολούθηση και ο έλεγχος αυτού ασκούνται από την Διευθύνουσα ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του Ν.1418/84 καθώς επίσης και στο άρθρο 28 του Π.Δ. 609/85, ο δε Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται προς τη Σύμβαση και τις διαταγές της Επίβλεψης.

Η Επίβλεψη αποσκοπεί στην πιστή εκπλήρωση από τον Ανάδοχο των Όρων της Σύμβασης και στην κατασκευή του Έργου σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη άσκηση της Επίβλεψης και σε όλους τους προαναφερόμενους χώρους παραμένοντας σε κάθε περίπτωση αποκλειστικά υπεύθυνος, τόσο για την αστική όσο και την ποινική ευθύνη, αναφορικά με τα ατυχήματα που θα μπορούσαν να συμβούν στους υπαλλήλους της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των καθηκόντων τους.

Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να ζητήσει την άμεση απομάκρυνση κάθε υπαλλήλου του Αναδόχου ή εργατοτεχνίτη, ο οποίος είτε απείθησε είτε έδειξε ασέβεια προς τους αντιπροσώπους της ή άλλων Υπηρεσιών του Δημοσίου κατά την άσκηση ελέγχων, είτε συμπεριφέρθηκε κατά τρόπο που θίγει το κύρος των υπαλλήλων.

Η άσκηση από την Διευθύνουσα ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία της επίβλεψης των έργων δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από οποιαδήποτε ευθύνη που προκύπτει από τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή τους κείμενους Νόμους. Επίσης ο Ανάδοχος, κατά την εκτέλεση των έργων, δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη των ζημιών που πιθανόν να προκύψουν από τυχόν σφάλματα των σχεδίων της εγκεκριμένης μελέτης, εάν πριν την έναρξη των αντιστοιχών έργων δεν διατυπώνει εγγράφως προς τον Εργοδότη τις παρατηρήσεις του για τα σφάλματα αυτά.

ΑΡΘΡΟ 24° : ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ – ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ

Οι κοινοποιήσεις εγγράφων της Υπηρεσίας προς τον Ανάδοχο ή τον Αντίκλητο του γίνονται με Όργανο της Υπηρεσίας ή με οποιοδήποτε άλλο Δημόσιο Όργανο (πχ με συστημένη επιστολή μέσω ΕΛ.ΤΑ) , με ΦΑΞ ή με Δικαστικό Επιμελητή. Για την κοινοποίηση συντάσσεται σχετικό αποδεικτικό. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Ο Ανάδοχος γνωστοποιεί στην Διευθύνουσα Υπηρεσία τη νόμιμη εκπροσώπηση του ή τους τυχόν πληρεξούσιους.

Όταν πρόκειται για υπογραφή Χρονοδιαγράμματος, των Επιμετρήσεων, των Πρωτοκόλλων Αφανών Εργασιών (ΠΠΑΕ), των Πρωτοκόλλων Κανονισμού Τιμών Μονάδας Νέων Εργασιών (ΠΚΤΜΝΕ), των Ανακεφαλαιωτικών Πινάκων (ΑΠΕ), των Πιστοποιήσεων, συμπληρωματικών Συμβάσεων και της επί τόπου παρακολούθησης & Διοίκησης κατασκευής του Έργου, ο Ανάδοχος μπορεί να αντιπροσωπευθεί από τεχνικό στέλεχος της Επιχείρησης ή άλλον τεχνικό που έχει τα νόμιμα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα.

ΑΡΘΡΟ 25° : ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΙΜΩΝ

Ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 54 του Ν.3669/08 όπως ισχύει γενικά.
Ο Πίνακας Αναθεώρησης θα υποβάλλεται και σε ψηφιακή μορφή.

ΑΡΘΡΟ 26° : ΛΗΨΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να πάρει και να εκτυπώσει με δαπάνες του έγχρωμες και ασπρόμαυρες φωτογραφίες πριν από την έναρξη των εργασιών κατά τις πιο ενδιαφέρουσες φάσεις εκτέλεσης του έργου και μετά το πέρας των εργασιών, στις οποίες τελευταίες θα φαίνονται οι τελευταίες όψεις, σύμφωνα με τις υποδείξεις της υπηρεσίας.

ΑΡΘΡΟ 27° : ΒΛΑΒΕΣ ΣΤΑ ΕΡΓΑ – ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ

Ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 58 του Ν.3669/08.

ΑΡΘΡΟ 28° : ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ – ΔΙΑΛΥΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Έχουν εφαρμογή τα αναφερόμενα στο άρθρο 62 του Ν.3669/2008

ΑΡΘΡΟ 29° : ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ – ΠΤΩΧΕΥΣΗ-ΘΑΝΑΤΟΣ

Έχουν εφαρμογή τα αναφερόμενα στα άρθρα 65 και 70 του Ν.3669/2008.

ΑΡΘΡΟ 30° : ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ – ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑ

Έχουν εφαρμογή τα αναφερόμενα στα άρθρα 66 και 67 του Ν.3669/2008, σύμφωνα με τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις που επιβάλλονται από το άρθρο 7 του Ν.3263/2004.

ΑΡΘΡΟ 31° : ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.

Έχουν εφαρμογή τα αναφερόμενα στο άρθρο 71 του Ν.3669/2008.

ΑΡΘΡΟ 32° : ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ

Έχουν εφαρμογή τα αναφερόμενα στο άρθρο 73 του Ν.3669/2008.

ΑΡΘΡΟ 33° : ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ

Στην οριστική παραλαβή (άρθρο 75 Ν.3669/08) εφαρμόζονται οι διατάξεις που διέπουν την προσωρινή παραλαβή.

Η οριστική παραλαβή πρέπει να διενεργηθεί μέσα σε δυο μήνες από την λήξη του χρόνου εγγύησης (υποχρεωτικής συντήρησης). Αν δεν διενεργηθεί μέσα σε αυτήν την προθεσμία θεωρείται ότι έχει συντελεστεί αυτοδίκαια τριάντα μέρες μετά την υποβολή από τον Ανάδοχο σχετικού αιτήματος για τη διενέργειά της. Αν η προσωρινή παραλαβή δεν έχει διενεργηθεί μέχρι την οριστική παραλαβή, διενεργείται ταυτόχρονα προσωρινή και οριστική παραλαβή.

Αν το έργο παραδοθεί για χρήση πριν από την οριστική παραλαβή οι βλάβες από τη χρήση, εφ' όσον δεν οφείλονται σε κακή ποιότητα του έργου, βαρύνουν τον κύριο αυτού.

Κατ' εξαίρεση για βλάβες του έργου ή των μονίμων εγκαταστάσεων του Αναδόχου στον τόπο των

έργων που προέρχονται από ανωτέρα βία, αναγνωρίζεται στον Ανάδοχο δικαίωμα αποζημίωσης ανάλογης με τη ζημία το ποσό της οποίας καθορίζεται με συνεκτίμηση του είδους και της έκτασης των βλαβών και των ειδικών συνθηκών σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Μετά την οριστική παραλαβή του έργου ο Ανάδοχος ευθύνεται μόνο κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

ΑΡΘΡΟ 34^ο : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ

Οποτεδήποτε πριν από την προσωρινή ή οριστική παραλαβή του, το έργο ή αυτοτελή τμήματά του που έχουν περατωθεί μπορεί να δοθούν σε χρήση, ύστερα από τη διενέργεια σχετικής Διοικητικής Παραλαβής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα αναφερόμενα στο άρθρο 72 του Ν.3669/2008.

Ειδικότερα αν το έργο παραδοθεί για χρήση πριν από την κανονική παραλαβή, οι βλάβες από τη χρήση, εφ' όσον δεν οφείλονται σε κακή ποιότητα του έργου, βαρύνουν τον Κύριο αυτού. Κατ' εξαίρεση για βλάβες του έργου ή των μονίμων εγκαταστάσεων του Αναδόχου στον τόπο των έργων που προέρχονται από ανωτέρα βία, αναγνωρίζεται στον ανάδοχο δικαίωμα αποζημίωσης ανάλογης με τη ζημία, το ποσόν της οποίας καθορίζεται με συνεκτίμηση του είδους και της έκτασης των βλαβών και των ειδικών συνθηκών σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ 35^ο : ΔΙΑΦΟΡΕΣ – ΑΙΤΗΣΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Έχουν εφαρμογή τα αναφερόμενα στο άρθρο 76 του Ν.3669/2008.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Σύνδος 1 / 6 /2016
Η Αν. Προϊσταμένη Τ.Τ.Υ.

Σύνδος 1 / 6 /2016
Η συντάξασα

Νικοπούλου Αναστασία
Πολιτικός Μηχανικός Π.Ε.

Χατζογλάκη Βασιλική
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός Τ.Ε